

Î N C H E I E R E

26 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul lui Ion Mămăligă, avocatul Angela Zlotea împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Mămăligă împotriva companiei de asigurări „Asterra Group”, societate pe acțiuni, intervenient accesoriu Irina Lițcan cu privire la recuperarea prejudiciului material,

c o n s t a t ă:

La 04 mai 2015 Ion Mămăligă a depus cerere de chemare în judecată împotriva companiei de asigurări „Asterra Group”, societate pe acțiuni, intervenient accesoriu Irina Lițcan cu privire la recuperarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 20 ianuarie 2015 a avut loc accidentul rutier cu participarea automobilelor de model „Opel Astra”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, condus de Ion Mămăligă și automobilul de model „Mitsubishi Colt”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, condus de Irina Lițcan, în urma căruia automobilul de model „Opel Astra” a fost deteriorat, iar prin procesul-verbal de constatare a pagubelor nr. D/D AORCA 1379/R/01/2015 s-a stabilit că Irina Lițcan este vinovată de producerea accidentului rutier, care la data producerii accidentului, care deținea polița de asigurare nr. XXXXX din 15 ianuarie 2015, fiind deschis dosarul de daune nr. 1379/R/01/2015, în scopul verificării autenticității cazului asigurat și mărimii daunei cauzate autovehiculului de model „Opel Astra”.

Relevă, că conform actului de evaluare 860/R, eliberat de SRL „Nicounex”, costul reparației autovehiculului de model „Opel Astra” a fost evaluat la suma de 2772,41 de lei.

Afirmă că potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr.252 din 20 februarie 2015 întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare, în prezența și cu participare CA „Asterra Group” SA și care nu au obiectat referitor la concluziile acestuia, s-a stabilit că costul materialelor de bază și a lucrărilor de reparație constituie suma de 7348 de lei.

Menționează, că la 03 martie 2015 a înaintat CA „Asterra Group” SA cerere solicitînd repararea prejudiciului material real suportat în sumă de 7348 de lei și suma

de 642 de lei achitată pentru efectuarea expertizei tehnico-științifice a mijlocului de transport, însă prin scrisoarea nr.50/03 din 26 martie 2015, CA „Asterra Group” SA a refuzat satisfacerea cerințelor, motivînd prin faptul că costul reparației autovehiculului a fost efectuat în baza prețurilor de piață și constituie suma de 2772,41 de lei.

În urma modificării și concretizării cerințelor, solicită încasarea din contul CA „Asterra Group” SA a sumei prejudiciului material în mărime de 7348 de lei, a sumei achitate pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 642 de lei, a dobînzii de întîrziere pentru neexecutarea obligației de reparare a prejudiciului material în sumă de 1797,53 de lei, a penalității de întîrziere în sumă de 1322,64 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 3000 de lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iulie 2016 s-a admis acțiunea și s-a încasat de la CA „Asterra Group” SA în beneficiul lui Ion Mămăligă prejudiciul material în sumă de 7348 de lei, pentru efectuarea expertizei suma de 642 de lei, dobînda de întîrziere în sumă de 1797,53 de lei, penalitatea de întîrziere în sumă de 1322,64 de lei și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 250 de lei și asistență juridică în sumă de 2000 de lei, iar în total suma ce urmează a fi încasată constituie 13360,17 lei.

Prima instanță a constatat că, este justificată încasarea de la pîrît în beneficiului reclamantului a prejudiciului material, iar din cauza că pîrîtul nu și-a onorat obligațiile și nu a reparat prejudiciul material suferit de reclamant, s-a dispus încasarea penalității în conformitate cu art. 6 alin. (6) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006.

Prima instanță a constatat că CA „Asterra Group” SA a fost pusă în întîrziere începînd cu 03 martie 2015 și a considerat necesar de a încasa dobînda de întîrziere în sumă de 1797,53 de lei.

La fel, prima instanță a considerat suma de 3000 de lei pentru asistență juridică ca nefiind reală și rezonabilă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017 s-a admis apelul declarat de CA „Asterra Group” SA, s-a casat hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iulie 2016, în partea încasării dobînzii de întîrziere și penalității de întîrziere și s-a adoptat în această parte o nouă hotărîre prin care: s-a respins pretențiile lui Ion Mămăligă împotriva CA „Asterra Group” SA cu privire la încasarea dobînzii și penalității de întîrziere, cu încasarea cheltuielilor de judecată proporțional pretențiilor admise din contul CA „Asterra Group” SA în beneficiul lui Ion Mămăligă în mărime de 239,70 de lei și din contul lui Ion Mămăligă în beneficiul CA „Asterra Group” SA în mărime de 70,20 de lei. În rest, hotărîrea s-a menținut fără modificări.

În argumentarea poziției instanța de apel a reținut că în speță lipsește acordul încheiat cu persoana păgubită în baza căruia se achită despăgubirea de asigurare, iar în lipsa criteriilor legale pentru adjudecarea penalității și dobînzii de întîrziere, inclusiv în temeiul art. 514 din Codul civil, a conchis că pretențiile intimatului privind încasarea din contul apelantului a penalităților și a dobînzii de întîrziere sunt nefondate și urmează a fi respinse.

Instanța de apel a constatat că în speță nu sunt aplicabile prevederile art. 619, art. 624 din Codul civil și art. 6 alin. (6) din Legea cu privire la asigurări.

La fel, instanța de apel a reținut că intimatul dispune de dreptul la compensarea cheltuielilor aferente achitării taxei de stat doar în mărime de 239,70 de lei, iar apelantul dispune de dreptul la compensarea cheltuielilor de plată a taxei de stat aferentă pretențiilor respinse prin admiterea apelului declarat, în mărime de 70,20 de lei.

La 09 august 2017 reprezentantul lui Ion Mămăligă, avocatul Angela Zlotea a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat circumstanțele de fapt ale cauzei, menționând că decizia instanței de apel este neîntemeiată, lipsită de consistență și suport juridic, bazată pe aprecierea superficială a circumstanțelor cauzei.

Consideră că instanța de apel nu a aplicat dispozițiile art.6 alin.(6) din Legea nr. 407 din 22 decembrie 2006, art. 28 alin. (1) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006, art. 617 și art. 629 din Codul civil, deoarece normele legale determină cert obligația persoanei vinovate de producerea prejudiciului material precum și a celor care poartă răspundere subsidiară, de a compensa integral prejudiciul material, dobânda de întârziere și penalitatea legală.

Afirmă că instanța de apel eronat a casat hotărârea primei instanțe în partea cheltuielilor de judecată, fără a lua în considerare dovada achitării onorariului, timpul de muncă și aportul avocatului la soluționarea cauzei.

Potrivit art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este declarat prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul de admisibilitate reține că recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017 a fost declarat la 09 august 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs (f.d. 150-156), iar hotărârea instanței de apel contestată a fost recepționată de reprezentantul lui Ion Mămăligă, avocatul Angela Zlotea la 05 iunie 2017, ce se confirmă prin recipisa semnată de ultima (f.d. 147).

Raportînd data declarării recursului cu data recepționării deciziei integrale recurate de către reprezentantul recurentului, completul de admisibilitate ajunge la concluzia că în speță a fost omis termenul de declarare a recursului. Or, în condițiile speței, termenul de 2 luni de declarare a recursului a început să curgă de la momentul recepționării deciziei integrale a instanței de apel, adică 05 iunie 2017 (f.d.147), deoarece art. 434 din Codul de procedură civilă prevede expres că recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Totodată, Colegiul reține că avocatul Angela Zlotea, reprezentantul recurentului Ion Mămăligă și semnatara cererii de recurs, luînd cunoștință de decizia integrală a Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017, urma să dea dovadă de diligența corespunzătoare în vederea susținerii poziției sale și să întreprindă măsuri necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a cererii de recurs, fapt ignorat de aceasta.

În acest sens, instanța de recurs menționează raționamentele CtEDO din cauza *Van Harn contra Germaniei* (nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) în care Curtea a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În contextul dat, Curtea a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru a promova recurs urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pîrîți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu contra României*, cauza *Marckx contra Belgiei*).

În cauza *Melnic contra Moldovei*, Curtea a constatat violarea art. 6 § 1 al Convenției (securitatea raporturilor juridice) – admiterea, într-o cauză cu privire la recuperarea prejudiciilor, a unui recurs depus peste termen, fără a se expune asupra obiecției reclamantului că recursul este tardiv.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434, completul de admisibilitate a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție în mod unanim ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul lui Ion Mămăligă, avocatul Angela Zlotea, în baza art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. b) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul Ion Mămăligă, avocatul Angela Zlotea, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru